

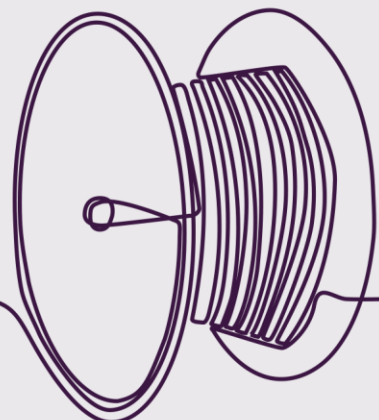
Nivå 5

SeQF

**Arbetsledare i fält
under kris- och
krigssituationer**

Version 1.1
2025-05-08

Kompetensstandard

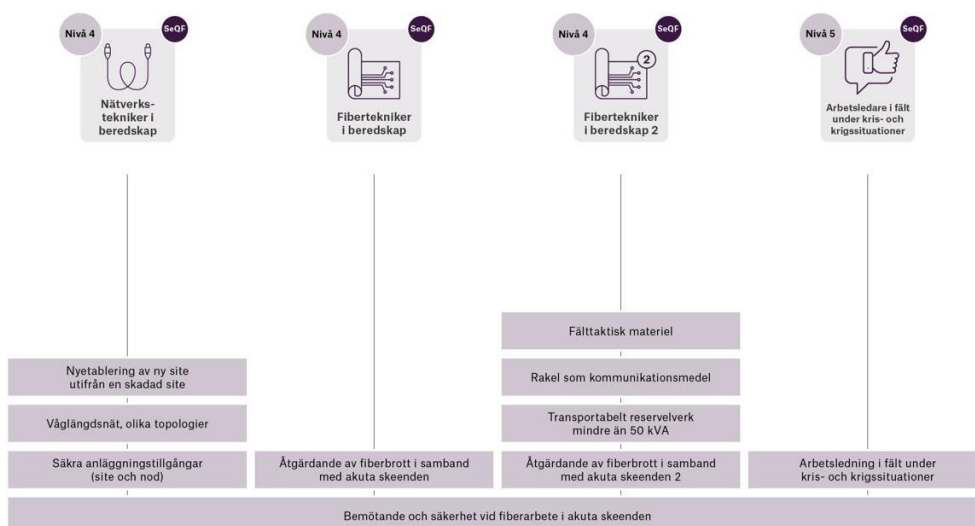
Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer

Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer har utvecklats av Sobona i samverkan med Nordiskt Valideringsforum och yrkeskunniga inom området. Kvalifikationen består till sin helhet av fem sammanhängande delkvalifikationer. Delkvalifikationerna, som är en beskrivning av vad en individ förväntas förstå, veta och kunna utföra inom ett specifikt avgränsat område, relevanssäkras gällande innehåll vart fjärde år.

Kvalifikationen *Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer* syftar till att skapa förutsättningar för validering av befintliga medarbetare och skapande av utbildningar för att säkerställa kompetens inom beredskapsorganisationen för Optofiber. Målet är att säkerställa kunskaper på rätt nivå hos målgruppen. Vidare kan den öppna upp för samverkan mellan andra aktörer med liknande uppdrag för beredskapsorganisationer gällande kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer är sedan 2025 inplacerad som en kvalifikation på SeQF-nivå 5. Vid godkänt resultat genereras ett kompetensbevis.

Kvalifikationen ingår som ett av flera områden med olika nivåer och inriktningar inom Sobonas partsgemensamma branschvalideringsmodell inom fiber- och stadsnät.

Om rollen

Arbetsledaren i fält under kris- och krigssituationer ansvarar för att planera, leda och fördela insatser vid reparationer av optofiber och nätverksinfrastruktur under akuta skeenden. Rollen ställer krav på både avancerad teknisk expertis och ledarskapsförmåga i miljöer präglade av kris, höjd beredskap eller krig. *Arbetsledaren i fält under kris- och krigssituationer* ska arbeta i enlighet med gällande lagstiftning, regler och avtal samt anpassa sin kommunikation efter situation och målgrupp.

Målgrupp

Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer riktar sig till erfarna fiber- och nätverkstekniker med beprövad teoretisk och praktisk erfarenhet, som genom ytterligare kompetensutveckling ska uppnå en specialiserad beredskapsfunktion för att kunna leda individer i händelse av en kris, vid höjd beredskap eller krig.

Förkunskaper:

- Erfarenhet av arbete som fibertekniker eller som nätverkstekniker.
- Godkänd utbildning som Fibertekniker i beredskap (FIB) eller Nätverkstekniker i beredskap (NIB).
- Meriterande att ha arbetat i arbetsledande befattning.
- Erfarenhet av riskhantering och riskbedömningar.

Nivå

Innehållet är på motsvarande SeQF-nivå 5. Nivån sätts framför allt utifrån djupet på de kunskaper och färdigheter som behövs samt den självständighet i utförandet av arbetsuppgifterna som krävs.

För SeQF-nivå 5 innebär det att individen har specialiserade kunskaper inom ett specifikt arbetsområde, vilket även innefattar arbetsprocesser och kvalitetskriterier. Individen kan självständigt planera, lösa problem och behandla sammansatta uppgifter inom ett arbetsområde, samt har kunskap om och överblick över närgränsande arbetsområden. Individen kan också identifiera nödvändiga resurser, övervaka arbetsverksamhet och slutföra förelagda projekt. Läs gärna mer om SeQF på Myndigheten för yrkeshögskolans hemsida:

<https://www.myh.se/validering-och-seqf/seqf-sveriges-referensram-for-kvalifikationer>

Relevanssäkring

Branschen gör en årlig översyn av kvalifikationen. Vart fjärde år genomförs en ny relevanssäkringsprocess där en nationell panel ser över och godkänner innehållet. Panelen består av personer från relevanta organisationer och områden, till exempel:

- Bransch
- Fackförbund
- Arbetsgivare
- Formell utbildning
- Icke formell utbildning
- Arbetsförmedling
- Forskningsinstitut
- Handledare/Bedömare
- Validander

Relevanssäkringsprocessen avslutades med ett samsynsmöte 2025-05-08. I processen har följande organisationer deltagit med representanter: Edugrade AB, Eko T Konsult AB, Kommunal, Kumbro stadsnät AB, Mittnät AB, Post och telestyrelsen PTS, Seco, Svenska Stadsnätsföreningen, Utsikt Bredband AB, Vinnergi AB samt Sobona AB.

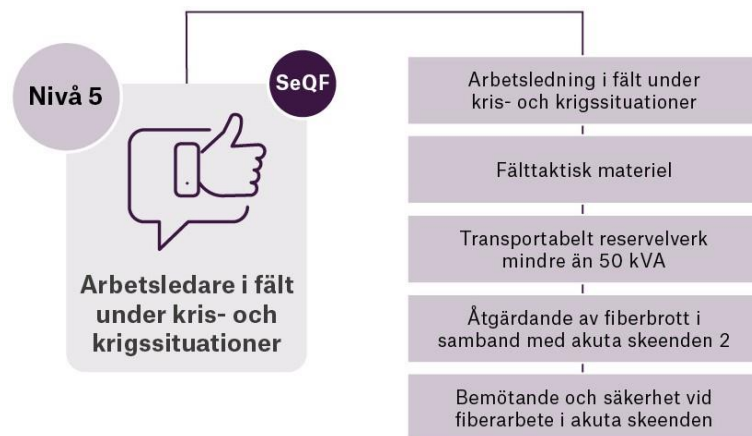
Validering med OCN-metoden

Kunnandet inom *Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer* kan valideras i en formativ process där insamling av underlag för bedömning kan ske parallellt med lärande i olika former. Valideringsprocessen kan även ske summativt. Det innebär att befintliga kunskaper och färdigheter stäms av i form av exempelvis teoretiska kunskapsfrågor och

observation av färdigheter. Oberoende av valideringsprocess, utförs bedömning av kunskaper av godkända bedömare från branschen och kvalitetssäkras genom OCN-metoden. OCN-metoden lever upp till de kvalitetskrav som finns beskrivna i kvalitetsmanualen för Sobonas branschvalideringsmodell. Resultat av valideringen resulterar i ett kompetensbevis vid alla obligatoriska moduler uppnådda i profilen.

Innehåll

Nedan beskrivs vilka kunskaper och färdigheter som ingår i kompetensstandard för *Arbetsledare i fält under kris- och krigssituationer*.

Bilden visar de delkvalifikationer som ingår i kompetensområdet.

Arbetsledning i fält under kris- och krigssituationer

Nivå 5

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för hur en säker och funktionell arbetsplats skapas i en krissituation.
- Beskriva principer och metoder för ledning av fälttekniker på plats i kris- och krigssituationer.
- Beskriva hur man prioriterar och fördelar resurser vid reparation av siter, noder och optofiber i mark och skåp vid begränsad materialtillgång.
- Redogöra för faktorer som påverkar beslutsfattande under hög stress samt beskriva strategier för att hantera dessa.
- Redogöra för hur man hanterar psykologisk påverkan och gruppdynamik för att hålla fältarbetet fokuserat och motiverat under svåra förhållanden.
- Förklara hur teknisk kommunikation och sambandsledning fungerar, med särskilt fokus på användning av Rakel och kommunikation med NOC.
- Förklara principer för krislogistik, inklusive hantering av transport av material, bränsle och arbetskraft under svåra förhållanden.
- Beskriva hur korrekt dokumentation av utfört arbete sker och rapporteras till rätt instanser (NOC).
- Redogöra för vikten av att genomföra efterhandsanalyser för att utvärdera insatser och driva kontinuerligt lärande.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Säkerställa att arbetsplatsen är säker, organiserad och funktionell genom riskbedömning.
- Leda och koordinera fälttekniker på plats under kris- och krigssituationer genom att snabbt fatta beslut och fördela resurser där de gör störst nytta.
- Identifiera och prioritera de mest kritiska åtgärderna vid reparation av siter, noder och optofiber baserat på aktuellt hot och skadelage.
- Stödja och hantera personal och hantera svåra situationer genom att ge tydliga direktiv, upprätthålla arbetsmoral och hantera psykologiska reaktioner i gruppen.

- Kommunicera effektivt med fälttekniker och överordnade via Rakel och andra tekniska system för att upprätthålla sambandsledning.
- Anpassa arbetsmetoder och använda alternativa lösningar vid materialbrist eller logistiska hinder.
- Ansvara för att arbetet dokumenteras korrekt och att fältteknikerna följer fastställda rutiner för återställning av arbetsområdet.
- Säkerställa att efterhandsanalyser genomförs för att utvärdera insatser och driva kontinuerligt lärande.

Bemötande och säkerhet vid fiberarbete i akuta skeenden

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för vad lagstiftningen kräver för ensamarbete vid akuta skeenden.
- Redogöra för kommunikationshjälpmedel under akuta skeenden och hur akuta skeenden kan påverka kommunikationsmöjligheterna.
- Redogöra för vad som ingår i Första hjälpen enligt L-ABC.
- Ge exempel på fysiska och psykiska reaktioner som kan uppstå hos en människa vid akuta skeenden.
- Redogöra för prioriteringsordning för att säkra egen säkerhet vid arbete under akuta skeenden.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Utföra ensamarbete vid akuta skeenden enligt lagstiftningens krav.
- Bemöta personer med fysiska och psykiska reaktioner på grund av akuta skeenden för att säkra egen arbetsmiljö.
- Säkra kommunikationsmöjligheter.
- Prioritera aktiviteter vid arbete under akuta skeenden utifrån uppkomna situationer.

Åtgärdande av fiberbrott i samband med akuta skeenden 2

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för varför man tar fram riskbedömningar och checklistor.
- Redogöra för olika former av säkerhetsutrustning och när den ska användas.
- Redogöra för vikten av renlighet av fiber och omgivande miljö.
- Redogöra för olika material och verktyg för installation.
- Redogöra för olika felsökningsmetoder.
- Redogöra för svetsmetoder inom fiberoptik.
- Redogöra för och beskriva olika typer av fiberskarvar.
- Redogöra för olika färgkoder på fiberkablar.
- Redogöra för hur ny site i kris och krigssituation etableras.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Genomföra riskbedömning och konsekvensanalys och utföra arbete enligt dessa.
- Välja och använda rätt säkerhetsutrustning för arbetsuppgiften enligt gällande instruktioner och säkerhetsföreskrifter.
- Hantera förekommande redskap, verktyg, maskiner och instrument enligt instruktioner och säkerhetsföreskrifter.
- Felsöka och åtgärda ej fungerande förbindelser.
- Utföra svetsning och skarvning av optofiber enligt etablerade metoder och kvalitetskrav.
- Utföra dokumentation och rapportering.
- Prioritera och hantera eventuella uppkomna situationer i samband med det akuta skeendet.
- Gräva och ersätta skadad site i kris och krigssituation.

Transportabelt reservverk mindre än 50 kVA

Nivå 5

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för förberedande kontroller av reservverket.
- Redogöra för installation och användning av reservverket.
- Redogöra för hur man ansluter reservverk i site.
- Redogöra för hur man använder en extern drivmedelstank.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Bedöma förutsättningar och kontrollera installation sker utifrån instruktion och säkerhet.
- Säkerställa hantering av drivmedel sker på ett korrekt och säkert sätt under fältförhållanden.

Fälttaktisk materiel

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Ge exempel på hur man kan uppträda säkerhetsmedvetet i fältmässiga förhållanden.
- Redogöra för hur fälttaktiskt materiel används i fält.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Använda skyddsutrustning bestående av skyddsväst, splitterhjälm och skyddsmask.
- Uppträda säkerhetsmedvetet i fältmässiga förhållanden.
- Leda etablering av tillfälligt fibernät, med hjälp av kabelmes för taktisk kabelrulle, robust fiberkabel med FOKS2-kontakter.